

19.11x25.16	33	26	עמוד	משפחה - בתוך המשפחה	13.11.2008	15693001-5
משרד עורכי דין ביין ושו - 24350						

פגיעת רקטת קסאם", מספר לנו אבי בר ששת, בעליו של מפעל "הולנדיה" בשדרות. "אמנם זו הייתה פעם אחת בלבד, אך לטעמי גם פעם אחת היא יותר מדיי. פנינו למס רכוש, ואושר לנו פיצוי, אך עדיין לא ראינו את הכסף.

הבעיה הקשה ביותר בעיניי היא הנזק העקיף והמצטבר שהמצב הביטחוני הקשה בעיר גורם לעובדים. הם מגיעים לעבודה דאוגים וחרדים, הלב נמצא עם הילדים שבבית, וקשה מאוד לעבוד במלוא התפוקה כשהחרדה לופתת כל פינה בלב. כל עוד ירי הרקטות לא ייפסק, כל פיצוי לא ייתן מענה לחומרת הפגיעה שאנו חווים מדי יום. אמנם, אני אישית לא גר בשדרות, אבל אני מלא הערצה לעובדים שלי הבאים משם. אני אמנם לא יכול לדרוש מהם לתפקד טוב יותר מתפקודם כיום, אבל על הנזק שנגרם לי לא קיבלתי שום פיצוי, ואין בחוק שיפוי על פגיעות מעין אלו."

כדי לברר בצורה ברורה ויסודית איזה מענה נותנת המדינה לתושבים מאשקלון ועד עוטף עזה הסובלים, פנינו לגב' עידית לב-זרחיה, דוברת רשות המסים, וביקשנו לקבל את טבלת הפיצויים הנהוגה כיום. מעיון ראשוני בחומר עולה, כי המדינה אכן קבעה סכום שיפוי הוגן למדי, אבל כפי שאמר עו"ד ביין, לעתים קרובות הפיצוי מגיע מאוחר מדיי, הסכום מועט מדיי, והחמור מכל - לא על הכל יש פיצוי.

"המדינה לקחה על עצמה לפצות את אזרחיה על נזק שנגרם למבנה מפעולת איבה, על מנת להשיב את המצב לקדמותו מהר ככל שניתן", כותבים אנשי רשות המס. "צוותים מיוחדים עוברים בין הדירות, העסקים או המשרדים שנפגעו, מסבירים לניזוקים מהן הזכויות ומנחים אותם כיצד למלא את טופסי התביעה. עובדי קרן הפיצויים של מס רכוש, בסיוע אנשי מקצוע, יגיעו אל האזרחים שבתיהם נפגעו מוקדם ככל האפשר אחרי נפילת הרקטה, ויאמדו את הנזק שנגרם. השמאות תסייע לקביעת הפיצוי הכספי על מנת לשקם את הנזק, בסיוע בעלי מקצוע על פי בחירת הניזוק. במקרים שבהם הנפגע אינו מסוגל לטפל בשיקום הנזק או מעוניין שהשיקום יבוצע בידי המדינה, הטיפול במבנה שניזוק נעשה בידי חברת 'משכנות' הפועלת מטעם מס רכוש."

על פי חוק מס רכוש, קרן פיצויים והתקנות הנלוות, מבוטחים חפציו הביתיים של כל תושב ישראל בפני נזקי מלחמה. אם נפגעו חפצי בית, הרי שבהתאם לתקנות, הפיצוי על חפצי בית מחושב לפי מחירון של סוגי "חפצי בית" וגודל המשפחה.

החוק גם קבע, כי שווי הפיצוי בגין חפצי הבית שנפגעו ייקבע בהתאם לעלות התיקון. במקרה שלדעת מנהל מס רכוש החפץ אינו ניתן לתיקון - שווי הפיצוי יהיה בהתאם לשווי של חפץ ביתי דומה חדש במקומו. נשמע טוב, יפה והוגן על הנייר. תוצרת המחוקק, אבל כאן מגיע ה"אבל" הגדול: במקרה שבעל הבית או בעל העסק חושב אחרת, אך הוא אינו מצליח לשכנע את מנהל מס רכוש להסכים לדעתו, הוא נמצא בבעיה לא פשוטה.

"בעת 'צבע אדום' במיוחד שניסר בחלל האוויר, נוכחנו לחרדתנו לגלות רקטת קסאם על השיש במטבח", משחזרת שרה לוי (שם בדוי לסיפור

בין התושבים למס רכוש

יצחק חזן משדרות חווה על בשרו את הביורוקרטיה הנהוגה ברשויות המס המטפלות בנפגעי הרקטות. הבית שבו הוא מתגורר ספג פגיעה ישירה של רקטת קסאם, התריסים חוררו וזכוכיות התנפצו. נוסף על כך, נפער חור גדול בגג הבניין, השייך לדיירים כולם, ואם לא די בכך, גם רכבו הפרטי נפגע ונזקק לתיקון בעלות של 7,000 שקלים. "העדפתי לתקן את התריסים בעצמי, במקום לחכות עד שהמדינה תואיל בטובה לעשות זאת",

נזק עקיף נחשב נזק משני מפגיעת הרקטות. לדוגמה: ירידה בתפוקת העבודה של העובדים, תשלום ימי היעדרות לעובדים, ירידה במכירות עקב מיעוט קונים בחנויות וכו'

הוא מתאר "שלחתי קבלה למס רכוש, וקיבלתי החזר. גם את הרכב לקחתי למוסך, אבל רק אחרי ארבעה שבועות שולם לי הכסף. לעומת זאת, את החור בגג הבניין לא תיקנו עד עצם היום הזה, למרות פניות חוזרות ונשנות מצדנו, במשך יותר מחודשיים! לדעתי, הסיבה לכך היא שקבלנים פשוט מפחדים להגיע לשדרות ולבצע תיקונים, גם תמורת מחיר מלא ויותר מכך, כך שאנו נשארים ללא מענה".

מצבם של בעלי העסקים ביישובים מוכי הרקטות אמנם טוב יותר ממצבם של האנשים הפרטיים, אבל גם הם מלקקים את הפצעים. "לפני זמן קצר גם אנו עברנו חוויה לא נעימה של

נפגעים פעמיים

אם קשה לכם להתחבר לשיחה הזו, סימן שאינכם מתגוררים בשדרות, באשקלון או ביישובים אחרים המכונים "עוטף עזה". תושבי האזור מוכה הרקטות חיים ונושמים את נושא הפגיעות, התיקונים והפיצויים מדי יום ביומו.

אנחנו החיים לנו על מי מנוחות בדירות בריכוזים החרדיים השונים, לא תמיד מתפנים לצאת מדל"ת אמות הבעיות הפרטיות שלנו, ולהביט דרומה, אל משפחות המגדלות ילדים כמונו, אמהות דואגות המתמרנות בלוליינות ראויה לציון בין מטלות בית ועבודה, גידול ילדים תחת אימת הטילים ואנחה ממושכת על כך שעם כל הסבל, פיצויים הולמים אין.

השיחה של שושנה עסקה בהחלטת ועדת הכספים של הכנסת שהתקבלה בו' באדר ב' (17.3), שלפיה הפיצויים לבעלי עסקים בשדרות ויישובי עוטף עזה יחולו על פגיעות החל ב-1 בנובמבר 2006, במקום החל מ-1 במאי 2007, כפי שקבע בתחילה משרד האוצר. משמעות ההחלטה ברורה: בעלי העסקים בשדרות וביישובי עוטף עזה יוכלו להגיש תביעות פיצויים על נזקים שנגרמו להם מפגיעת רקטות הקסאם.

"אני בהחלט מברך על ההחלטה, אולם כל אחד יודע שאין בכך די", מבהיר גם עורך הדין יואב ביין, מומחה לנזקי מלחמה ופעולות איבה, שהיה שותף למאמצים להעביר את ההחלטה שנתקבלה בוועדת הכספים. "כמי שמטפל בפניות רבות של תושבי שדרות, המבקשים לקבל את הפיצוי המגיע להם, אני סבור שהמערכות עובדות מעט מדיי ולאט מדיי."

"אינני רוצה להכביר במילים על מדיניות הממשלה, שאינה עושה כמעט מאומה לעצור את הפגיעה המתמדת באזרחים חפים מפשע, אולם לכל הפחות אני מצפה מהם שיהיו הוגנים עם התושבים הסובלים. למעשה, זה שבע שנים סובלים תושבי האזור מפגיעות רקטות, אך אין כל אפשרות לתבוע פיצוי על פגיעה שהייתה לפנינו בנובמבר 2006, בשל העובדה שהאזור לא הוכרז כאזור ספר בתקופה זו, שהייתה כזכור עוד לפני ההתנתקות. נוסף על כך, רק המגזר העסקי באזורי עוטף עזה יכול לתבוע כיום פיצוי על נזק כלכלי עקיף, בעוד המגזר הפרטי מפוצה על נזקים ישירים בלבד."

■ איזה נזק מוגדר ישיר, ואיזה - עקיף?

"נזק ישיר הוא לנזק שנגרם מפגיעה ישירה של רקטות, כמו למשל חלון שהתנפץ, רהיט שהתרסק או בית שניזוק בצורה קשה", מסביר עו"ד ביין. "נזק עקיף נחשב נזק משני מפגיעת הרקטות. לדוגמה: ירידה בתפוקת העבודה של העובדים, תשלום ימי היעדרות לעובדים, ירידה במכירות עקב מיעוט קונים בחנויות וכד'."

הדוגמאות הללו מתאימות אמנם לבעלי עסקים, אך גם אנשים פרטיים ביישובי עוטף עזה מתמודדים עם נזקים עקיפים עקב המצב הביטחוני, כמו למשל ירידת ערך הדירות, קושי במציאת עבודה וצורך בטיפול פסיכולוגי בנפגעי חרדה. על הנזקים הללו, כאמור, הם אינם מפוצים, כך שלמעשה הם נפגעים פעמיים: ממשגרי הרקטות וממדיניות הממשלה."